

OSNOVNA ŠOLA RAČE

KRITERIJI OCENJEVANJA ZNANJA PRI PREDMETU GEOGRAFIJA ZA 6, 7, 8, IN 9. RAZRED

1. CILJI IN STANDARDI ZNANJA

Cilji in standardi znanja so zapisani v učnem načrtu predmeta geografija in so dostopni na spletnih straneh Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport. <https://dun.zrss.augmentech.si/#/>, pridobljeno, 1. 9. 2024.

2. NAČINI PREVERJANJA IN ANALIZE ZNANJA

Znanje se preverja pred, med in po posredovanju novih učnih vsebin ter neposredno pred pisnim ocenjevanjem znanja z namenom ugotavljanja predznanja, razumevanja posredovanih učnih vsebin, ponavljanja in utrjevanja novih učnih vsebin. Preverjanje poteka ustno ali pisno. Ob primerih pisnih nalog spoznavajo različne tipe nalog in se urijo v uporabi ustreznih strategij za reševanje posameznih tipov nalog. Po pisnem preverjanju sledi analiza pisnega preverjanja, kjer učenci preverijo svoje odgovore, jih primerjajo s pravilnimi, preverijo pravilnost učiteljevega točkovanja in ustreznosti točk, kriterijev in ocene.

3. NAČINI IN ROKI OCENJEVANJA ZNANJA

Učenci od 6. – 9. razreda bodo v šolskem letu 2024/2025 pridobili:

- eno pisno oceno (pisno ocenjevanje znanja)
- najmanj dve ustni oceni.

Pisno oceno bodo učenci pridobili glede na mrežni plan pisnih ocenjevanj znanja. Ustno ocenjevanje poteka skozi vse šolsko leto in je napovedano. Učenci s statusom športnika, umetnika in z odločbo o usmeritvi imajo prav tako napovedano ocenjevanje znanja po dogovoru z učiteljico. Učiteljica učence predhodno seznanila z obsegom učne snovi (učni sklopi), ki se ocenjuje pri ustnem oz. pisnem ocenjevanju znanja.

4. KRITERIJI OCENJEVANJA ZNANJA

1. Znanje in prepoznavanje
2. Razumevanje in uporaba
3. Analiza in sinteza

4.1. USTNO OCENJEVANJE ZNANJA

Ustno ocenjevanje poteka tako, da:

- učenec dobi štiri vprašanja, ki nanje ustno odgovarja
- je napovedano in poteka skozi vse šolsko leto
- datum ocenjevanja se določi v naprej
- javnost ocenjevanja je zagotovljena z analizo ocene učitelja in učenca ter zapis ocene v učenčev zvezek
- v primeru, da učenci manjkajo na ta dan, ki so si ga izbrali sami, so vprašani naslednjo uro, ko imajo po urniku predmet geografije.

Učenec izbere list s štirimi vprašanji. Vsako vprašanje je ovrednoteno z dvema točkama:

- dve vprašanji iz minimalnih standardov znanja
- eno vprašanje iz temeljnih standardov znanja
- eno vprašanje iz zahtevnejših standardov znanja.

KRITERIJI PO BLOOMOVI TAKSONOMIJI	ŠT. TOČK	Št. točk	
1. NAŠTEJ	2 t	0 – 2 točke	Nezadostno (1)
2. NAŠTEJ IN OPIŠI	2 t	3 – 4 točke	Zadostno (2)
3. POJASNI IN PRIMERJAJ	2 t	5 točk	Dobro (3)
4. PRIMERJAJ IN POJASNI PODOBNOSTI IN RAZLIKE NAVEDI SVOJE PRIMERE ZA PONAŽORITEV	2 t	6 točk 7 – 8 točk	Prav dobro (4) Odlično (5)

4.2. OPISNI KRITERIJI ZA USTNO OCENJEVANJA ZNANJA PRI POUKU GEOGRAFIJE

Opisni kriteriji ustnega ocenjevanja znanja so izdelani na podlagi standardov znanja, predpisanih z učnim načrtom za geografijo v osnovni šoli.

ODLIČNO (5)
Učenec izkazuje znanje minimalnih in temeljnih standardov znanja. Pravilno odgovarja na vprašanja najvišjih taksonomskih stopenj. Smiselno razlaga, povezuje in pojasnjuje obče geografske značilnosti določenega območja z uporabo geografske terminologije, ki jo razume in zna razložiti. Pri delu s karto in gradivom (tabele, tematske karte, slikovno gradivo, grafi, tabele, klimogrami) je samostojen, iz podatkov zna razbrati bistvene informacije in jih ustrezno pretvoriti v zaključke, ki jih zna utemeljiti brez učiteljeve pomoči. Samostojno

razlikuje med vzroki in posledicami posameznih elementov geografskega okolja. Znanje kaže skozi razumevanje učnih vsebin. Pojave, pojme in dogodke zna smiselno povezati, utemeljiti in vrednotiti. Učenca je mogoče prekiniti z dodatnimi vprašanji. Takrat se ne zmede, ker snov samostojno in logično povezuje. Navaja svoje ugotovitve in primere, sposoben je analize, sinteze in primerjave geografskih elementov. Razlikuje vzroke od posledice. Učenec pravilno odgovarja na vprašanja na stopnji analize (razlikuj, kategoriziraj, razvrščaj, primerjaj...), sinteze, vrednotenja (dokaži, oceni, presodi). Samostojno analizira slikovno gradivo, karte, grafe, skice, klimograme, starostne piramide.

PRAV DOBRO (4)

Učenec izkazuje minimalne standarde znanja in večino temeljnih standardov. Na vprašanja najvišjih taksonomskih stopenj večinoma smiselno odgovarja. Smiselno razlaga, povezuje in pojasnjuje obče geografske značilnosti določenega območja. Pri tem večinoma (90%) ustrezno uporablja geografsko terminologijo, ki jo razume, pri razlagi manjšega dela naleti na težave. Pri delu s karto in drugim gradivom je samostojen, iz podatkov zna razbrati bistvene informacije in jih ustrezno pretvoriti v zaključke, ki jih zna utemeljiti, pri tem potrebuje učiteljevo pomoč le občasno. Sposoben je vodene analize in sinteze, s pomočjo učitelja informacije ustrezno razlaga in vrednoti. Na karti se dobro znajde. Razlikuje med vzroki in posledicami posameznih elementov geografskega okolja, čeprav pri razlagi le-teh ni vedno nazoren in prepričljiv.

DOBRO 3

Učenec izkazuje nekatere temeljne standarde in vse minimalne standarde znanja. Razlaga obče geografske značilnosti določenega območja, pri povezovanju in pojasnjevanju posameznih elementov ni samostojen. Pri tem večinoma ustrezno uporablja geografsko terminologijo, ki je ne razume v celoti (do 2/3), zato pri razlagi ni samostojen. Pri delu s karto in drugim gradivom je samostojen, iz podatkov zna razbrati bistvene informacije, pri pretvarjanju v zaključke in utemeljevanju le-teh večkrat potrebuje učiteljevo pomoč. Samostojno zna naštetih vzroke geografskih procesov, pri navajanju njihovih posledic za geografsko okolje naleti na težave. Razlaga brez učiteljeve pomoči ni nazorna in prepričljiva. Razumevanje temelji na znanih geografskih primerih in dejstvih, vendar le teh ne zna medsebojno povezovati. Potrebuje pomoč zlasti pri analizi in sintezi. Učenec pravilno odgovori na vprašanja na ravni razumevanja (zakaj, primerjaj, utemelji, poveži, določi,

razloži, pojasni). Pridobljeno znanje zna uporabiti. Z manjšo pomočjo učitelja lahko razloži vsebine ali reši praktične naloge. Na karti našteje in pokaže le naravne enote in države.

ZADOSTNO 2

Učenec ima usvojeno večino minimalnih standardov znanja, čeprav je znanje pomanjkljivo z omejenim razumevanjem vsebine. Razloži le najpomembnejše geografske značilnosti določenega območja. Ni samostojen pri povezovanju in pojasnjevanju posameznih elementov. Uporaba geografske terminologije je večinoma napačna, jo polovico ne razume, pri razlagi ni suveren. Pri delu s karto in slikovnim gradivom potrebuje stalno pomoč učitelja. Iz podatkov zna razbrati le osnovne informacije ob pomoči učitelja. Ne prepozna vzrokov geografskih procesov in ne loči vzrokov od posledic. Izražanje je skromno. Našteje naravne enote in države ter nekatere tudi pokaže na zemljevidu.

NEZADOSTNO 1

Učenec pozna drobce učne snovi, ki pa jih ne zna logično povezati v celoto. Snov le reproducira, ne pozna bistva snovi. Ne dosega minimalnega znanja po katalogu znanja. Kljub učiteljevi pomoči odgovarja narobe. Na zemljevidu se ne znajde.

4.2. PISNO OCENJEVANJE ZNANJA

Pisno ocenjevanje poteka v obliki pisnih preizkusov znanja. Učenci so vnaprej seznanjeni z:

- datumom ocenjevanja,
- učnimi sklopi ocenjevanja,
- standardi znanja,
- tipi nalog,
- točkovnikom in ocenjevalno lestvico (sestavni del pisnega preizkusa znanja).

MREŽNI NAČRT	6. RAZRED	7. RAZRED	8. RAZRED	9. RAZRED
	Učna sklopa: Vesolje in planet zemlja Upodabljanje površja zemlje	Učna sklopa: Evropa Naravne enote Evrope – Srednja Evropa	Učni sklop: AFRIKA	Učna sklopa: Slovenija Prebivalstvo Slovenije

Preverjanje znanja	6. A 19. 3. 2025	7. A 5. 12. 2024	8. A 27. 1. 2025	9. A 19. 12. 2024
	6. B 17. 3. 205	7. B 6. 12. 2024	8. B 10. 2. 2025	9. B 16. 12. 2024
Pisno ocenjevanje znanja	6. A 2. 4. 2024	7. A 19. 12. 2024	8. A 31. 1. 2025	9. A 9. 1. 2025
	6. B 31. 3. 2024	7. B 2012. 2024	8. B 14. 2. 2025	9. B 7. 1. 2025

Pragovi med ocenami za pisno ocenjevanje znanja so skupne za vse predmete, in sicer:

0 – 49%	Nezadostno (1)
50 – 63 %	Zadostno (2)
64 – 79 %	Dobro (3)
80 – 89 %	Prav dobro (4)
90 – 100 %	Odlično (5)

4.3. SESTAVA PREIZKUSA GLEDE NA TAKSONOMSKE STOPNJE

TAKSONOMSKE STOPNJE	DELEŽ V PREIZKUSU ZNANJA
<p style="text-align: center;">MINIMALNI STANDARDI ZNANJA</p> <p>1. Znanje in prepoznavanje:</p> <ul style="list-style-type: none"> naštevane, prepoznavanje, reprodukcija (obnavljanje) geografskih vsebin, podatkov, dejstev, pojmov, pojavov, dejavnikov, procesov, načel in posplošitev osnovno topografsko znanje in branje zemljevidov temeljne orientacijske predstave branje preprostih grafičnih, tabelarničnih in slikovnih prikazov. <p>Zajema tista znanja, ki so potrebna, da lahko učenec napreduje v višji razred oziroma ob koncu tretjega vzgojno-izobraževalnega obdobja zaključi osnovno šolo, ter jih lahko dosežejo vsi ali skoraj vsi učenci.</p>	49 %
<p style="text-align: center;">TEMELJNI STANDARDI ZNANJA</p> <p>2. Razumevanje in uporaba:</p> <ul style="list-style-type: none"> interpretacija geografskih podatkov v različnih grafičnih prikazih na zemljevidih in v drugem slikovnem gradivu primerjava in razlikovanje geografskih dejavnikov, pojavov in procesov. <p>Zajemajo temeljno znanja pri predmetu geografija.</p>	50% - 89%

VIŠJI STANDARDI ZNANJA	
<p>3. Analiza in sinteza:</p> <ul style="list-style-type: none"> • samostojno reševanje problemov • načrtovanje rešitev, ukrepov, razvoja • interpretacija vzročno-posledičnih povezav • vrednotenje geografskih dejavnikov, pojavov in procesov. <p>Zajemajo znanja, ki so zahtevnejša v odnosu do temeljnih standardov znanja, tako po obsegu in po globini znanja.</p>	90 % - 100%

5. ZAKLJUČNA OCENA

Zaključna ocena se oblikuje na podlagi ocen, ki jih učenec pridobi v šolskem letu v skladu s standardi znanja in z različnimi načini ocenjevanja. Zaključna ocena kaže celostno znanje glede na zastavljene cilje predmeta in upošteva raznovrstne dokumentirane pokazatelje učenčevega napredka. Zaključne ocene ne oblikujemo z izračunavanjem aritmetične sredine.

6. STANDARDI ZNANJA

Minimalni standardi znanja so dosežki praviloma vseh učencev na določeni razvojni stopnji in izhajajo iz ciljev preverjanja in ocenjevanja znanja. Učenec, ki te standarde doseže je pozitivno ocenjen. Temeljni standardi so povezani z najpomembnejšimi geografskimi znanji.

6. RAZRED	MINIMALNI STANDARDI ZNANJA
<u>Učenec/ka:</u>	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ se orientira na zemljevidu sveta, določi strani neba in lego celin ▪ razloži in pokaže razmerje med kopnim in morjem na zemljevidu z uporabo temeljnih pojmov ▪ opiše lego in gibanje Zemlje v vesolju, - razloži vzroke za podnebne razlike na Zemlji ▪ prepozna in opiše življenje ljudi v različnih toplotnih in rastlinskih pasovih ter jih primerja med seboj ▪ načrtuje, se pripravi, dejavno sodeluje in poroča o šolski ekskurziji. 	

7. RAZRED	MINIMALNI STANDARDI ZNANJA
<u>Učenec/ka:</u>	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ opiše naravnogeografske značilnosti Evrazije (Evrope in Azije) in jih poišče ter pokaže na splošnem zemljevidu ▪ razloži podnebje in rastlinstvo Evrazije ▪ opiše značilnosti prebivalstva Evrazije ▪ našteje države Srednje Evrope in njihova glavna mesta ter jih pokaže na zemljevidu ▪ ob zemljevidu opiše najmanj dve pokrajinski enoti Srednje Evrope in ju med seboj primerja po naravnih in družbenih značilnostih ▪ razloži nastanek ognjenikov in potresov ▪ opiše negativno in pozitivno stran sredozemskega turizma 	

- razloži vpliv severnoatlantskega toka na podnebje Zahodne Evrope
- razloži vpliv naravnogeografskih dejavnikov na industrijski razvoj Zahodne Evrope
- primerja klimograme Južne, Srednje, Vzhodne in Severne Evrope ter ugotovi mesečne razlike v temperaturah in padavinah
- opiše dejavnike monsunske cirkulacije zraka nad Azijo in pojasni vlogo Himalaje kot podnebne ločnice
- pojasni vzroke in posledice goste poselitve azijskih nižin in obrežij
- opiše versko raznovrstnost Azije
- pojasni strateški pomen nahajališč nafte v JZ Aziji
- napiše eno stran geografskega orisa izbrane države.

8. RAZRED

MINIMALNI STANDARDI ZNANJA

Učenec/ka:

- ob zemljevidu opiše lego Afrike, Avstralije, Antarktike in obeh Amerik in primerja njihovo površje, - ob klimogramih in fotografijah razloži razlike v podnebjju in rastlinstvu Afrike in Južne Amerike
- primerja življenjske razmere v Tropski Afriki in domačem kraju
- pojasni pojma rasizem in kolonija
- s podnebnimi in vodnimi vzroki razloži različno gostoto poselitve Avstralije
- ob klimatskem zemljevidu in fotografijah primerja in razloži rastlinske pasove v Severni Ameriki
- pojasni vzroke za višinske rastlinske pasove v Andih, - naredi plakat ali (elektronske) prosojnice z geografskim opisom izbrane države.

9. RAZRED

MINIMALNI STANDARDI ZNANJA

Učenec/ka:

- opiše geografsko lego in gospodarski in politični položaj Slovenije v Evropi in EU
- našteje nekaj slovenskih pokrajinskih tipičnosti
- našteje vseh pet naravnogeografskih enot Slovenije in jih pokaže na zemljevidu
- opiše razlike med naravnogeografskimi enotami Slovenije
- razloži po dve geografski razliki med naravnogeografskimi enotami Slovenije
- ob zemljevidu utemelji vzroke za gostejšo in redkejšo poseljenost posameznih delov Slovenije
- našteje tri oblike ogrožanja okolja v Sloveniji, razloži vzroke zanje in predlaga ukrepe za njihovo reševanje
- opiše pomen varovanja naravne in kulturne dediščine
- razloži vzroke za dvojezični ozemlji v Sloveniji in pojasni pomen varovanja narodnih skupnosti in narodnih manjšin
- na podlagi zapisa GIS poišče slovensko mesto na zemljevidu
- načrtuje, se pripravi, izvede in napiše poročilo o terenskem delu.

Rače, 1. 9. 2024

**Učiteljica:
dr. Irena Marković**